

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

1.1 หลักการและเหตุผล

จุมพต สายสุนทร (2548) กล่าวว่า การแปลงานด้านกฎหมายไม่ใช่การแปลแบบอิสระ (free translation) แต่เป็นการแปลให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เนื่องจากความเท่าเทียมกันของเนื้อหาในต้นฉบับและฉบับแปลเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความกำกวม อันอาจนำไปสู่การโต้แย้งในความถูกต้องของฉบับแปลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการใช้เอกสารฉบับแปลนั้นประกอบการพิจารณาดีของศาล นอกจากนี้ ผู้แปลยังต้องรักษาความสม่ำเสมอในการแปลศัพท์เฉพาะ (technical terms) ซึ่งหากเลือกใช้คำใดแล้ว ก็ต้องใช้คำนั้นในบริบทเดียวกันไปจนตลอดทั้งเอกสาร แม้ว่าจะมีคำแปลได้มากกว่าหนึ่งอย่าง เช่น คำว่า "สัญญา" ซึ่งตรงกับคำว่า "contract" หรือ "agreement" ก็ได้ ซึ่งผู้แปลอาจเลือกใช้เพียงคำใดคำหนึ่งก็ได้ เมื่อใช้คำใดแล้วก็พึงใช้คำเดียวกันนั้น เมื่อกล่าวถึง "สัญญา" ในบริบทเดียวกันในเอกสารสัญญา นอกจากนี้ การแปลควรคงลำดับของข้อความแปลให้เป็นไปตามต้นฉบับให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และควรรักษาความเท่าเทียมกันของไวยากรณ์ไว้ให้ได้มากที่สุด เช่น คำในต้นฉบับเป็นคำนาม ในบทแปลก็ควรเป็นคำนามด้วย แต่การวางตำแหน่งของคำ เช่น คำวิเศษณ์หรือกริยาวิเศษณ์ ซึ่งแต่ละภาษาอาจแตกต่างกัน ก็ต้องจัดวางให้ถูกต้องตามหลักของภาษาแปลหรือหากทั้งย่อหน้ามีเพียงประโยคที่ยาวมากเพียงหนึ่งประโยค ในฉบับแปลก็ควรทำเช่นเดียวกัน แม้ว่าอาจทำให้บทแปลนั้นขาดความสละสลวยหรือความเป็นธรรมชาติของภาษาไปบ้างก็ตาม ซึ่งต่างจากการแปลงานประเภทอื่น เช่น งานวรรณกรรม ที่ให้ความสำคัญกับความเป็นธรรมชาติของภาษาค่อนข้างมาก เป็นต้น

นอกจากนี้ คำศัพท์บางคำนั้น เมื่อใช้ในงานเขียนด้านกฎหมายอาจมีความหมายที่ต่างไปจากความหมายทั่วไป เช่น คำว่า "demand" โดยทั่วไปมักแปลว่าต้องการ (กริยา) หรือ ความต้องการ (นาม) แต่ในเอกสารกฎหมายนั้นต้องแปลว่า ทวงถาม (กริยา) หรือการทวงถาม (นาม) เป็นต้น ดังนั้น ผู้แปลจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในศัพท์กฎหมายพอสมควร เพื่อไม่ให้แปลผิด หากผู้แปลไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ก็อาจสอบถามผู้รู้ หรือค้นคว้าจากตำรากฎหมาย หรือพจนานุกรมศัพท์กฎหมายก็ได้ แต่หากผู้แปลมีเวลาจำกัด หรือไม่สามารรถเข้าถึงทรัพยากรบุคคล

และเอกสารต่างๆได้ ก็อาจทำให้งานแปลนั้นเกิดปัญหาได้ หรือหากผู้แปลไม่ระมัดระวังมากพอ ก็อาจแปลผิดได้ เนื่องจากไม่ทราบว่คำๆ นั้น เป็นศัพท์เฉพาะทางกฎหมาย

ดังนั้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวให้แก่ผู้แปลงานด้านกฎหมาย การจัดทำประมวลศัพท์เฉพาะที่มีรายละเอียดต่างๆ ของคำศัพท์นั้น เช่น คำจำกัดความ คำอธิบายมโนทัศน์สัมพันธ์ของคำนั้นกับคำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัน คำแปลศัพท์ภาษาอังกฤษ-ไทย ตัวอย่างการใช้ศัพท์คำนั้นในเอกสารสัญญา และเกร็ดความรู้ด้านภาษาศาสตร์ที่จำเป็นต่อการแปล จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อตัวผู้แปลและผู้อ่านงานด้านกฎหมายทั่วไปที่แม้ไม่มีความรู้ความชำนาญในด้านนี้ ก็สามารถใช้ประมวลศัพท์เฉพาะดังกล่าวมาทำความเข้าใจในเนื้อหาของเอกสารนั้นๆ ได้ตามสมควร ซึ่งหากใช้เพียงพจนานุกรมทั่วไปและพจนานุกรมศัพท์กฎหมาย ก็มักจะได้เฉพาะคำแปลของศัพท์คำนั้นเท่านั้น หรือบางครั้งอาจมีตัวอย่างการใช้คำในประโยคบ้าง แต่มักอยู่ในรูปของการใช้คำนั้นโดยทั่วไป ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างที่มาจากสัญญาเช่าที่พักโดยเฉพาะ

ผู้รวบรวมได้เลือกทำประมวลศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับสัญญาเช่าที่พัก เนื่องจากขณะนี้มีชาวต่างชาติเข้ามาพักอาศัยในประเทศไทยมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ผู้ให้เช่าจึงจำเป็นต้องทำสัญญาเช่าเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษด้วย ดังนั้น จึงมีความต้องการการแปลสัญญาเช่าที่พักทั้งจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น ประมวลศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับเรื่องนี้จึงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้แปลและคู่สัญญา โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับสัญญาเช่าที่พัก

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

รวบรวมคำศัพท์เฉพาะที่พบในสัญญาเช่าที่พักเพื่อการอยู่อาศัยเท่านั้น โดยไม่รวมการเช่าอาคารเพื่อทำเป็นสำนักงาน หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อรวบรวมคำศัพท์เฉพาะที่พบบ่อยในสัญญาเช่าที่พักที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
2. เพื่อระบุรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นต่อการแปลศัพท์เฉพาะนั้นๆ เช่น คำจำกัดความ คำอธิบายมโนทัศน์สัมพันธ์ของคำนั้นกับคำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัน คำแปลศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ตัวอย่างการใช้ศัพท์คำนั้นในเอกสารสัญญา และข้อสังเกตด้านภาษาศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อการแปล

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

มีเอกสารประมวลศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับสัญญาเช่าที่ปัก สำหรับผู้แปลงานด้านนี้จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และผู้อ่านทั่วไปที่ไม่มีความรู้ด้านกฎหมายอย่างลึกซึ้ง แต่มีความสนใจหรือความจำเป็นต้องอ่านสัญญาเช่าที่ปักที่เป็นภาษาอังกฤษ ได้ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงประกอบการแปลหรือการอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ตามสมควร

ชำนาญกหอสมุด